

17січня2025рік ♦м. Львів, Україна ♦МЦНД.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ ЛЕКСИКИ У КУРСІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ІНФОРМАТИКА»

Шевчук Тетяна Римівна ORCID ID: 0000-0002-6341-306X
асистент кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей
Волинський національний університет імені Лесі Українки, Україна

На сучасному етапі розвитку українського освітнього простору все більше уваги приділяється відповідності рівня кваліфікації майбутнього фахівця спеціальності «Інформатика» європейським стандартам. З розширенням міжнародної співпраці володіння іноземною мовою стало невід'ємною складовою професійної компетенції та успішної кар'єри сучасного фахівця. Останні роки відбувається інтернаціоналізація суспільного життя, що вимагає детального дослідження, оскільки в багатьох сферах постійно з'являються нові поняття, які потребують якісного перекладу. Саме тому в процесі вивчення іноземної мови професійного спрямування особливого значення набуває проблема засвоєння терміна як з погляду структурно-семантичних особливостей, так і необхідності вдосконалення навичок його перекладу. Нові терміни, що відсутні в словниках, зазвичай є носіями найбільш важливої інформації для одержувача повідомлення. Основними способами творення термінів є: семантичний спосіб; словотвірний спосіб; синтаксичний спосіб (використання словосполучень для назви науково-технічних понять). Термінологічна лексика посідає помітне місце у словниковому складі будь-якої розвинутої літературної мови. Безперервно поповнюючись новими одиницями, вона становить ту частину словника, розвиток якої відбувається найбільш інтенсивно. Вивчення особливостей перекладу термінів важливе не тільки через вагому поширеність даного явища, але також з огляду на важливість реальності відбиття навколишньої дійсності при перекладі. За мірою поширеності в англійській мові професійного спрямування помітне місце займає інтернаціональна лексика, а її переклад має свої особливості. Проблема перекладу даної категорії слів на сьогоднішній день є однією з Технології та суспільство: взаємодія, вплив, трансформація442найбільш актуальних проблем теорії та практики перекладу. До інтернаціональної лексики зазвичай належать слова, що виникають у результаті взаємовпливу мов або їх збігів зовні. Згідно з аналізом проведених досліджень відомо, що інтернаціональні слова потрапляють у ту чи іншу мову або завдяки запозиченню з іншої мови, або внаслідок того, що дві мови запозичували відповідне слово з якої-небудь третьої мови (наприклад, з латинської або грецької). Вони збагачуються новими зв'язками, вступають у нові сполучення, нерідко потребують вибору нових перекладацьких еквівалентів, незареєстрованих у словниках. Найбільша кількість помилок, які

допускаються у перекладах виникають саме через вищевказаний лексичний феномен, що створює труднощі під час перекладу. Детальне вивчення словників та довідників дозволяє узагальнити найпоширеніші способи перекладу інтернаціональної лексики наступним чином: переклад через транскрибування або передача звукової структури; переклад за допомогою транскрибування; описовий переклад, переклад через синонімічну заміну. Беручи до уваги складність та багатогранність як самого поняття «термін», так і проблеми його перекладу, викладач англійської мови професійного спрямування стикається з необхідністю організації такого процесу навчання, яке б створило найбільш ефективні умови для вивчення фахової термінології. Дуже часто засвоєння професійної лексики відбувається паралельно з вивченням фахових дисциплін, що певною мірою полегшує не тільки розуміння, але й запам'ятовування значної кількості термінів. Консультації викладачів фахових дисциплін безумовно сприяють засвоєнню професійної лексики. Необхідно використовувати науково-популярні тексти на початковому етапі тому, що такі тексти мають бути зрозумілими і для викладачів іноземної мови, які є передусім спеціалістами з мови, а не з фаху підготовки студентів. Тому коли викладач англійської мови добре розуміє суть викладених у навчальному тексті економічних чи інших проблем, то дискусія чи обговорення прочитаного буде носити предметний характер, студенти будуть поєднувати і збагачувати свої знання з іноземної мови. Вивчення професійно-орієнтованої термінології студентами спеціальності «Інформатика» має носити послідовний та системний характер. Як правило, хід занять з іноземної мови організується таким чином, що засвоєння термінів відбувається у процесі роботи над спеціалізованими текстами. Регулярність такого виду роботи забезпечує поступове оволодіння певною фаховою терміносистемою. Під час роботи над професійно-орієнтованим текстом слухач стає веденням словників, що містять терміни певного фаху з наданим перекладом. Це надає можливість не лише систематизувати знання, але й полегшує їх засвоєння. Однак сучасний студент часто сприймає процес навчання через тісний зв'язок з новітніми технологіями. Через обмежену кількість практичних занять англійської мови на факультетах процес навчання часто переміщується в площину самостійної роботи. Сучасні технології не завжди стають надійним помічником у процесі оволодіння професійно-орієнтованою термінологією. Готуючись до заняття з англійської мови та виконуючи завдання на переклад фахових текстів, майже кожен студент користується комп'ютерними перекладачами. Однак аналіз таких робіт ілюструє всі недоліки машинного перекладу, найпоширенішим з яких є невідповідність фаху або темі. Тому студенти під керівництвом викладача мають прийти до висновку, що незамінним помічником у роботі з науково-технічним текстом має стати не комп'ютерний перекладач, а термінологічний словник. Ефективне засвоєння професійної лексики відбувається паралельно з вивченням фахових дисциплін та носить послідовний та системний характер. Регулярна робота над текстом

професійного спрямування забезпечує оволодіння базовою терміносистемою певної галузі, а дистанційні засоби навчання та новітні інформаційні технології допомагають організувати цей процес на якісно новому рівні.